

PROTOKÓŁ z XXIX posiedzenia Rady do Spraw Cyfryzacji, które odbyło się 18 marca 2022 roku, o godzinie 12:00 w formie wideokonferencji.

Spotkanie z Panem Wojciechem Pawlakiem, Dyrektorem Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej – Państwowego Instytutu Badawczego w sprawie przyszłego rozwoju NASK-PIB.

Pan Dyrektor zaprezentował kluczowe informacje na temat obecnego funkcjonowania NASK. Prezentacja składała się z dwóch części: poglądowej oraz operacyjnej.

Pan Dyrektor rozpoczął do informacji, że w 2017 r. NASK stał się operatorem Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej. W 2018 r. NASK otrzymał status ogólnokrajowego CSIRT-u. W 2022 r. nastąpiła kontynuacja wielu projektów na rzecz infrastruktury oraz bezpieczeństwa. W ubiegłym roku zrealizowano 54 projekty dofinansowane oraz liczne projekty komercyjne i wewnętrzne. Główne obszary to: nauka i badania, transfer technologii, cyfryzacja administracji, działalność operacyjna w zakresie cyber, infrastruktura sieciowa, działania związane z edukacją i popularyzacją nauki oraz certyfikacja w cyberbezpieczeństwie.

Pan Dyrektor wspominał, że w wielu obszarach prowadzono badania naukowe. W 2021 r. to 24 duże projekty z obszaru nauk ścisłych - 5 międzynarodowych, 19 krajowych. Z obszaru społeczeństwa informacyjnego to 12 projektów. Przekazał także informacje o Szkole Doktorskiej Technologii Informacyjnych i Biomedycznych Instytutów PAN, gdzie NASK jest instytucją wspierającą. Następnie przedstawiono liczbowe dane z zakresu popularyzacji nauki – publikacje, konferencje i seminaria w 2021 r. Pan Dyrektor zwrócił uwagę, że NASK przeprowadził 372 indywidualne szkolenia w ramach projektu SecureV.

Opowiedziano także o szerokiej współpracy międzynarodowej i krajowej w 2021 r. Istotna jest współpraca z Narodowym Instytutem Onkologii - Państwowym Instytutem Badawczym im. Marii Skłodowskiej-Curie nad systemami rekomendacyjnymi wspomagającymi decyzje medyczne w szczególności w neurologii. To naukowo i technologicznie zaawansowany proces.

Podpisano także porozumienie z kilkoma śląskimi uczelniami w sprawie utworzenia Śląskiego Centrum Inżynierii, Prawa, Technologii i Kompetencji Cyfrowych CYBER SCIENCE, poświęconego przede wszystkim cyberbezpieczeństwu. Świeża kwestia to projekt infrastruktury komunikacji kwantowej, który zakłada zbudowanie sieci komunikacji kwantowej transportującej klucze potrzebne do zabezpieczenia transmisji – do celów łączności jednostek publicznych oraz do celów eksperymentalnych/naukowych.

Ponadto NASK wsparł stypendystów olimpiady informatycznej, uruchomił inicjatywę IGF Młodych, a także posiada rozbudowany program stażowy. W 2022 r. zostanie uruchomione czasopismo naukowe poświęcone cyberbezpieczeństwu, planowane jest także czasopismo poświęcone sztucznej inteligencji oraz kolejne projekty naukowe, badawczo-rozwojowe i społeczne.

NASK prowadzi działania na rzecz cyberbezpieczeństwa państwa – wypełnia rolę CSIRT NASK, w tym raportowanie wszystkich możliwych identyfikowalnych zagrożeń w cyberbezpieczeństwie. Przedstawione zostały incydenty zarejestrowane przez Dyżurnet, w szczególności związane z nielegalnymi treściami dotyczącymi wykorzystywania nieletnich. Budowane są także aplikacje ułatwiające wykonywanie tych zadań.

Podkreślone zostało, że cyfryzacja administracji publicznej to projekty takie jak m.in. system mObywatel, EZD RP, portale dla administracji państwa, infrastruktura i bezpieczeństwo portalu GOV.pl. Pokazano także bieżący status realizacji projektu OSE. NASK prowadzi szereg inicjatyw edukacyjnych i społecznych. Jest koordynatorem Polskiego Centrum Programu „Safer Internet” oraz „Przystań w sieci”. Na ekosystemie OSE zbudowano sieć kontaktów z edukatorami i nauczycielami. Zakres infrastruktury teleinformatycznej NASK realizuje poprzez sieć naukowo-akademicką WARMAN, sieć PIONIER, budowę i wdrożenie Węzła Transgranicznego. Instytut jest także w fazie dyskusyjnej co do projektu Krajowego Centrum Przetwarzania Danych. W NASK odbywa się także rejestracja i zarządzanie domenami. Obecnie to ponad 2,5 mln. aktywnych nazw domen.

W dalszej części omówione zostały kwestie zarządczo – organizacyjne i finansowe w NASK. Wskazano, że według stanu na połowę marca liczba zatrudnionych to prawie 900 osób. Podkreślono, że NASK realizuje zadania w 6 Centrach. Przedstawiono przychody NASK oraz ich strukturę. Zauważone zostało również, że w 2022 roku weszło w życie porozumienie o Funduszu Cyberbezpieczeństwa, przy czym zapewniono, że NASK jest bezpieczny finansowo. Wspomniano także o działaniach w obszarze mObywatel, który przechodzi do Centralnego Ośrodka Informatyki.

Pan Przewodniczący zwrócił się do członków Rady z oczekiwaniem wskazań dotyczących kierunków rozwoju NASK.

Pan Dyrektor wspomniał o planowanej w maju Konferencji Cyberbezpieczeństwa oraz poinformował, że zwrócił się do Przewodniczącego Rady o wsparcie programowo-merytoryczne idei konferencji. Draft programu konferencji będzie przedstawiony do konsultacji. Jej definicja to interes państwa a cyberbezpieczeństwo. Pan Przewodniczący wskazał, że w Radzie powstają rekomendacje dla Ministra Cyfryzacji, a duża część z nich dotyczy cyberbezpieczeństwa, w związku z tym rekomendacje mogą dla Pana Dyrektora stanowić wskazówki programowe czym Rada chciałaby się na ww. konferencji zająć.

Pan Dyrektor odniósł się do pytania o CSIRTy sektorowe i odpowiedział, że odczuwana jest potrzeba ustrukturyzowania tego obszaru. Podejmowane są działania w tej sprawie, które muszą zostać zdynamizowane.

Jeden z członków Rady odniósł się do roli OSE w kształceniu kompetencji cyfrowych. Wśród zadań NASK znajdują się zadania dotyczące kształcenia umiejętności cyfrowych wszystkich uczniów. Wyrażono zdanie, że jest potrzeba współpracy między NASK a Ministerstwem Edukacji i Nauki w zakresie tworzenia i udostępniania materiałów edukacyjnych,

funkcjonowania szkół i różnego rodzaju programów. W związku z tym pojawiało się pytanie czy działania z zakresu OSE zawierają współpracę z MEiN. Pan Dyrektor odpowiedział, że kontakty z MEiN się intensyfikują. Jeśli program podnoszenia kompetencji cyfrowych ma zostać zrealizowany, to nie może się odbyć bez współpracy z MEiN. W odniesieniu do programów e-learningowych i cyfrowych wiele pracy zostało już wykonane i NASK pozostaje w bieżącym kontakcie z MEiN.

Wspomniano, że termin Konferencji Cyberbezpieczeństwa może kolidować z konferencją CYBERSEC. W tej kwestii mają się odbyć dyskusje, ponieważ ścisły termin Konferencji Cyberbezpieczeństwa nie jest wyznaczony. Wspomniano także, że w czerwcu odbędzie się w Polsce konferencja agencji ENISA, a także Warsaw Cyber Summit. Pan Przewodniczący zaproponował, aby członkowie Rady, którzy są organizatorami bądź współorganizatorami wspomnianych konferencji, a także następnych z zakresu cyberbezpieczeństwa zaplanowanych w najbliższym czasie spotkali się z Panem Dyrektorem w sprawie synergii programów, dat oraz prelegentów tematów.

Zapytano o sprawę tożsamości cyfrowej dla osób małoletnich oraz o plany NASK powstania możliwości uwierzytelniania osób małoletnich do usług udostępnianych przez różnego rodzaju infrastrukturę. Pan Dyrektor odpowiedział, że trwają prace w Centrum Badań i Rozwoju nad rozwiązaniami biometrycznymi, które identyfikowałyby osoby nieletnie. Decyzje w tej sprawie będą podejmowane w COI.

Pan Przewodniczący wskazał, że zostaną przygotowane rekomendacje w zakresie rozwoju NASK.

[Dyskusja Rady w sprawie rekomendacji dla Pana Ministra Janusza Cieszyńskiego.](#)

Pan Przewodniczący zaproponował stworzenie rekomendacji, których rdzeń stanowić będzie cyberbezpieczeństwo. Inne kwestie także mają zostać w nich zawarte, jednak mając na uwadze obecną sytuację na Ukrainie najistotniejsze są kwestie cyberbezpieczeństwa.

Ponadto dyskutowano o sytuacji Polski i Ukrainy oraz o zagrożeniach związanych z cyberatakami.

Pan Przewodniczący zasugerował, że rząd powinien w szybkim tempie dokonać przeglądu twórców oprogramowania w systemach państwowych/spółkach państwowych/urzędach w domenie państwowej, zwracając uwagę przede wszystkim na powiązania z podmiotami rosyjskimi i białoruskimi, a także chińskimi.

Zaproponowano, aby z rekomendacji stworzyć uchwałę zawierającą według Rady najważniejsze kwestie.

W toku dyskusji Pan Przewodniczący wspominał o utworzeniu w NASK Biura Cyberbezpieczeństwa. W związku z tym, tematem do rozmowy z Dyrektorem NASK jest poparcie ze strony Rady w zakresie powołania Biura Cyberbezpieczeństwa w NASK.

Dyskutowano także o CSIRT-ach sektorowych oraz sprawach ustrojowych.

Uczestnicy posiedzenia:

Członkowie Rady:

1. Izabela Albrycht
2. Katarzyna Chałubińska-Jentkiewicz
3. Konrad Ciesiołkiewicz
4. Andrzej Dulka
5. Agnieszka Gryszczyńska
6. Janusz Kosiński
7. Karol Krawczyk
8. Anna Beata Kwiatkowska
9. Mirosław Maj
10. Dariusz Milka – Wiceprzewodniczący
11. Aleksandra Musielak
12. Józef Orzeł – Przewodniczący
13. Bolesław Piasecki
14. Robert Trętowski
15. Mateusz Tykierko
16. Marcin Zarzecki

Zaproszeni goście:

17. Wojciech Pawlak, Dyrektor Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej – Państwowego Instytutu Badawczego
18. Wiesław Paluszyński, ekspert Rady
19. Jarosław Mojsiejuk, ekspert Rady
20. Jacek Paziewski, ekspert Rady

Sekretariat Rady i pracownicy Kancelarii Prezesa Rady Ministrów:

21. Ewa Świętochowska, Ekspertka, Departament Tożsamości Cyfrowej w KPRM
22. Krzysztof Głomb, Pełnomocnik Ministra Cyfryzacji do spraw współpracy z administracją samorządową Rzeczypospolitej Polskiej; Pełnomocnik Ministra Cyfryzacji do spraw relacji z podmiotami działającymi na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych
23. Anna Supeł, KPRM

24. Joanna Laskowska, KPRM